Ч. 207 (13.752). Львів, вівторок 7. серпня 1934. Poaktowa oplata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло". Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед похороном Гінденбурґа.

КАРДИНАЛ ФАВЛЬГАБЕР НА ПОХОРОНІ ГІНДЕНБУРГА.

НОЙДЕК, 6. 8. ПАТ. На замку у Нойдек виложили книгу, до якої вписують заяви співчуття. До книги вписався президент сенату в Данціґу Раушніґ, віцепрезидент Ґрайзер і німецький посол у Варшаві фон Мольтке.

На похорон запросили кардиналів Бертмана з Бреславу, Фавльгабера з Мінхену, архиєпископа Шульте з Кельн і єпископа з Вармії Келлера.

ЖАЛОБА В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 6. 8. ПАТ. Появився розпорядок, щоби на всіх державних будинках у дні похорону през. Гінденбурга вивісили на знак жалоби державні прапори до половини машту.

БІРЖА ЗАЧИНЕНА.

БЕРЛІН, 6. 8. ПАТ. Німецькі біржі будуть зачинені в понеділок і вівторок з нагоди похорону през. Гінденбурґа.

Гінденбурґа поховають у Таненберґу.

НОЙДЕК, 6. 8. ПАТ. В суботу замкнули домовину з тілом през. Гінденбурґа в присутности найближчої рідні.

БЕРЛІН, 6. 8. ПАТ. Канцлер Гітлер, після порозуміння з найближчою ріднею Гінденбурґа, рішив, що президента поховають у вежі вождів у Таненберґу. Тому вежу перебудують на каплицю. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що поголоски про похорон през. Гінденбурґа в Нойдек, неправдиві.

Як відбудеться плебісцит у Німеччині.

БЕРЛІН, 5. 8. ПАТ. У Вістнику державних законів оголошено розпорядок про переведення плебісциту 19. ц. м. Розпорядок, підписаний міністром внутрішніх справ Фріком, передбачує, що на карті призначеній до голосування, буде видрукований відомий лист Гітлера до міністра внутр. справ, і рішення державного кабінету в справі плебісциту. Під текстом буде уміщений запит: „Мужу і жінко німецька, чи годишся на це рішення?" Під видрукованими словами „так" або „ні" голосуючий має поставити хрестик.

Армія і фльота присягнули Гітлерові.

БЕРЛІН. ПАТ. У четвер по всіх казармах і воєнних портах заприсягнули військові відділи канцлерові Адольфові Гітлерові, як начальному вождові. Складання присяги відбувалося дуже торжественно. Генерали і полковники виголошували промови, в яких згадували теплими словами марш. Гінденбурґа. Одночасно вказували на нового начального вождя, який обєднав німецьку націю.

Мін. Райхсвери ген. фон Бльомберг склав канцлерові Гітлерові звіт про заприсяження армії і фльоти.

Перед воєнним конфліктом на Далекому Сході.

ПАРИЖ, 6. 8. ПАТ. Всі паризькі щоденники обговорюють загострену ситуацію на Далекому Сході. Преса вичисляє, за японською пресою, низку японських жалоб, а саме: часті лети большевицьких літаків над Манджурією, обстрілювання манджурських кораблів на Амурі та Сунґарі, відмовлення віз японському делегатові на валютову конференцію у Москві і т. п. та протияпонську кампанію большевицької преси. Японія погрожує, що свою енерґійну політику до большевиків буде далі провадити. „Парі Соар" впевняє, що ситуація може далі загостритися. Одначе тепер покищо не думають ані в Токіо, ані в Москві про збройний конфлікт, бо Японія оглядається на Злучені Держави.

НОВА НАГІНКА НА СЕЛЯН.

МОСКВА, ПАТ. Появився декрет, що одиничні господарі-селяни мають доставити на 50 відсотків більше збіжа, ніж колективи. Засіви понад означену норму, які уряд звільнив від якихнебудь достав державі, тепер обтяжить теж доставами. Новими репресіями большевицький уряд хоче примусити селян вступати до колективів, бо господарства одиничних селян краще розвиваються, не зважаючи на переслідування, ніж колективи. Большевицький уряд виправдує появу цього декрету саботажем одиничних селян-господарів давати збіжа державі.

Пастирський лист з критикою нового уряду.

ВІДЕНЬ, 6. 8. ПАТ. Голова евангелицької церкви Штайнман оголосив пастирського листа в національ-соціялістичному дусі. В листі Штайнман висловлює жаль з приводу вбивства Дольфуса, але одночасно підкреслює, що після останніх подій в Австрії відобрано права частині населення. Лист гостро звертається проти нового австрійського уряду і католицьких єпископів. На домагання австрійського уряду пастирський лист усунено.

Рінтелен спаралізований.

ВІДЕНЬ, 6. 8. ПАТ. Здоровля фон Рінтелена в небезпеці, бо цілий лівий бік тіла спаралізований. Тому Рінтелен не може говорити.

Відписують промисловий податок.

Міністерство скарбу надіслало виясненя скарбовим палатам про сплату незаплаченого промислового податку. Скарбові уряди матимуть право відписувати 1/4 промислового податку, незаплаченого до 1930 р. тоді, коли платник заплатить одноразово 3/4 залеглого податку.

Обсада лікарів у суспільних обезпечальнях.

Міністерство суспільної опіки оголосило нові засади при заключуванні договорів лікарів зі суспільними обезпечальнями. Нових лікарів на вільні місця прийматимуть суспільні обезпечальні на основі конкурсу. Обезпечальні переноситимуть відтепер лікарів щойно після порозуміння зі зацікавленими лікарами.

ВІДБУДОВА ЗНИЩЕНИХ ТЕРЕНІВ.

Під проводом премієра Козловського відбулося засідання економічного Комітету міністрів, на якому м. і. обмірковували відбудову теренів, знищених повінню та допомоги для знищеного населення. Комітет рішив призначити 10.000 тон жита з державних магазинів для населення, що голодує на знищених теренах.

ПЛЯНУВАЛИ АТЕНТАТ НА РУЗВЕЛЬТА.

Поліція у Вашингтоні впала на слід приготованого замаху на президента Рузвельта. В одній місцевости в стейті Вашингтон, біля залізничних шин, куди мав переїздити спеціяльний потяг президента Рузвельта, знайшли значний вантаж вибухових матеріялів. Повідомлена влада усунула небезпеку і потяг президента переїхав спокійно. Наказано далекосяжні засоби осторожности, щоб охоронити през. Рузвельта від евентуальних атентатів.

ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ СССР І БОЛГАРІЄЮ.

СОФІЯ, 6. 8. П. А. Т. У Софії і в Москві оголосили вчора одночасно протокол про навязання дипльоматичних взаємин між Болгарією і СССР. Протокол обіймає постанови про поборювання терористичних організацій, які проявляють свою діяльність на території одної держави, а спрямовані проти другої держави.

СПОГАДИ МІН. РЕМА.

ВІДЕНЬ, 6. 8. ПАТ. Аґенція Райтера повідомляє, що в осені вийдуть з друку спогади вбитого міністра Рема. Спогади обробляє один з ближчих приятелів Рема, який утік за кордон.

ВОЄННИЙ СТАН БУДЕ ЗНЕСЕНИЙ.

ВІДЕНЬ, 6. 8. ПАТ. Воєнний стан у Відні злагіднений, а незабаром буде скасований. Одначе заперед військовий суд буде судити змовників, які довели до державного перевороту. Число арештованих національ-соціялістів в Інсбруку доходить до 700.

НЕ БУЛО АТЕНТАТУ НА ЕПИСКОПА В БЕРЛІНІ.

РИМ, 6. 8. ПАТ. Аґенція Аваса повідомляє, що ватиканські кола заперечують, начеби на єпископа Бареса в Берліні виконали атентат.

АДВОКАТ ПРОВІДНИКОМ ПОВСТАНЦІВ

ПАРИЖ, 6. 8. ПАТ. Віденський кореспондент аґенції Аваса повідомляє: Слідство виявило, що провідником змовників у дні 25. липня ц. р. не був страчений Планета, ані ті національ-соціялісти, яких поліція арештувала з Планетою, але віденський адвокат і один урядовець вищого адміністраційного уряду. Обох провідників арештували.

ПРЕМІЄР КОЗЛОВСЬКИЙ ПОЇХАВ НА ВІДПОЧИНОК.

ВАРШАВА, 6. 8. ПАТ. Премієр Козловський виїхав на довший відпочинок. Його заступатиме міністр скарбу Завадський.

БУРЯ З ДОЩЕМ І ГРОМАМИ.

В неділю вполудне перейшла понад Львовом та довколичних селах львівського повіту страшна буря з громами. Зливний дощ падав аж до вечора. Вода залила у Львові низку помешкань і пивниць у середмісті та на передмістях Львова. Пожежна сторожа випомпувала воду з багатьох помешкань. В ок. Львова виступили річки з берегів і затопили низче положені поля та сіножати. Буря повиривала багато дерев в коріннях.

Хліборобство і тарифова політика.

КОМУНІКАЦІЯ ЯК ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧИННИК.

Один з найповажніших чинників господарського життя є комунікація. Нераз побудування одного мосту через ріку зблизить населення до ринку збуту так, що змінить якість продукції, піднесе вартість плодів, скріпить господарську силу села, а то й цілої округи. Але коли за переїзд треба буде солено платити, байдуже, чим таку таксу пояснюють, то хлібороб буде оминати моста, буде їздити окружними дорогами, а міст не виконає свого завдання.

Порівнюючи мале з великим, мусимо ствердити, що так само і з тих самих причин господарський світ оминає сьогодні залізниці, дарма, що це дуже цінний комунікаційний шлях, безумовно необхідний для піднесення продукції. Хто читає „Денник тариф і залізничих постанов", той бачить постійний спадок товарового руху на залізницях. З офіціяльних публікацій бачимо, що коли в 1929 р. впливи з залізничого руху дали квоту 1,596.773.000 зол., то в 1933 р. ті впливи впали аж до квоти 893.301.000 зол. Причини не в тягарових самоходах, як дехто хоче пояснити, бо їх бачимо в краю дуже мало в службі для господарських цілей і доріг для них у нас майже нема.

ЇДУТЬ ФІРАМИ ЯК КОЛИСЬ.

Спробуймо перейтись поза рогачки Львова, а побачимо те, чого ще кілька років ніхто не видів. Цілі валки підвод везуть до Львова товар не то з поблизьких міст як Жовква, Городок, Щирець чи Яворів, але аж з Підгіря, з Поділля, а навіть з Волині і цілі валки вертаються з набором назад. Валки ці зложені з кількох чи кільканацяти фір, їдуть озброєні у довбні для оборони перед придорожними напастниками, їдуть як у часах, коли ще не було залізниць. Їдуть, бо залізниця за дорога.

Ось перевіз 100 кг. цукру зі Львова до Бібрки залізницею коштує 1.46 зол. До того ще треба заплатити за доставу з маґазину до вагону у Львові і з вагону до маґазину в Бібрці, так що разом достава коштує 1.96 зол. А візник завезе кіньми з маґазину у Львові до маґазину у Бібрці за 0.80 зол., значить більш ніж удвоє дешевше.

ДОРОГА ЗАЛІЗНИЦЯ.

Те саме є з усіми іншими товарами. Тому рільники і купці оминають залізниці. Колись казали, що час то гроші. Сьогодні час є, тільки грошей нема. Можна їздити в безконечне, нема потреби спішитися. І звикаємо до повільности. Готові вернутися до волів, як це колись було.

Але знаємо, що на більшу віддаль є вже від 1933 р. численні тарифові полекші. Приглянь-мося їм також. Ось при перевозі різної худоби зі Львова до Катовиць, знаного промислового осередка в Польщі, коштує ціловаґонова площа (20.3 м.²) 335 зол. Така тарифа була ще тоді, коли за вагон худоби мож було дістати 7.600 зол. — і така тарифа є сьогодні, коли за вагон такої самої різної худоби можна дістати вже лиш зол. 2.500. — Вислідом є факт, що навіть на великі віддалі оплачується гонити худобу, дарма, що на те піде багато часу і паші, але це не буде коштувати стільки, що страта на фрахті. Тому не диво, що перевіз худоби залізницями паде з року на рік. І то неабияк, бо коли нпр. у 1930 р. перевезли залізниці Польщі 135.000 тон рог. худоби, то у 1932 р. вже лиш 95.000 тон.

ТРАНСПОРТ МЯСА І ЯЄЦЬ.

Те саме бачимо при транспорті свиней. Вагон на 80 штук (8.000 кг.) коштує з Теребовлі до Катовиць 530 зол., себто яких 7 сот. за 1 кг. живої ваги. Це оплачувалося, коли ціна за 1 кг. була від 1.80 до 2 зол., а не при сьогоднішній ціні від 0.65 до 0.75 зол. Так розтягнені ціни залізничої тарифи між продуцентом і консументом гамують годівлю, а консументові кажуть споживати менше мяса. Тому не диво, що коли в Данії припадає річно 65 кг. пересічної консумції на голову, то в Польщі консумпція мяса сьогодні не буде більша як 10 кільо.

І ще один приклад. Залізнича оплата за скриню яєць (1.440 шт.) з Тернополя до Варшави поспішною посилкою коштує 19.36 зол. себто дещо менше як півтора сотика за штуку. А в Тернопільщині сьогодні коштує яйце на селі 2 сотики. А де кошти маґазину, просвітлювання, сортування, пакування? Отже чи оплатиться годувати дріб? Скаже може хто, що треба посилати більші транспорти і звичайною посилкою. І тут відповідь. З Тернополя до Варшави коштують звич. особовим поїздом: пять скринь 14.60 зол., 10 скринь 13.72 зол., 20 скринь 12.84 зол., а 100 скринь, значить вагон, 10.45 зол. за 100 кг. Як бачимо, такі посилки також надто дорогі.

ДВІ ТАРИФИ.

Але спеціяльно некорисні є тарифи для хліборобського сходу. Віддаль між хліборобським сходом і промисловим заходом краю є я тарифах все більша зі сходу на захід, ніж зі заходу на схід. Коли нпр. перевіз 15-тонового вагону пшениці в ціні 20 зол. за сотнар з Тернополя до Познаня (Познанщина — країна промислових млинів) коштує 574 зол., то стільки само коштує перевіз з Познаня до Тернополя пшеничної муки, яка коштує 33.80 зол. Тому не диво, що з Познаня мука приходить до нас, себто в околиці наставлені на експорт збіжа, а не від нас до Познаня.

ЧОМУ НЕМА ЗНИЖОК?

Це все наведене не перечить фактам, що здебільша тарифи є рухомі, і з такими знижками, що лише яких 15% товарів возять давньою тарифою, а решта користає зі знижок від 15 аж до 50 проц. Але з них користають переважно промисловці, дарма, що ціни їх продуктів не впали так далеко, як хліборобські, бо промисловці вміють пильнувати своїх інтересів. Користають також із значних знижок експортери, але не рільники.

Є переконання у колах, які ведуть тарифову політику, що годі далі обнижувати тарифи, бо з питанням обнижки звязано безліч справ, які не дозволяють на обнижку, як нпр. гарантія заграничних позичок доходами залізниці, як конечність заморської експансії (нпр. здобування нові вутляні чи цукрові ринки збуту), інвестиції при допомозі загр. капіталу, удержання персоналу тощо.

ТЯГАР НА ХЛІБОРОБСТВІ.

Це правда. Але чому цей тягар має нести майже виключно хліборобство? Воно що правда також користає часом з тарифових обнижок, нпр. для засіву добірних насінь, для околиць, які навідала повінь, тощо. Але чому не беруть на увагу такого загального хліборобського нещастя, яким є обнижка цін хліборобських плодів аж до третини цін з 1928 р.?, тарифи залишилися майже ті самі, подібно як ціни промислових і монополевих виробів. Тому правильно міркує орган промисловців „Ґазета Гандльова" в ч. 165 у статті про тарифову політику, „загальною тарифовою знижкою на 10 чи 20 відс. не поліпшиться цін збіжа і бараболь, не збільшиться споживання соли", дарма, що ті міркування мали доказати недоцільність знижки. Бо тут навпаки, треба такої знижки тарифових оплат, яка відповідалаб обнижці цін хліборобських плодів.

ЛІТАКИ КОШТОМ ЗАЛІЗНИЦІ.

І ще одно. Говорять, що годі обнижувати тарифи, бо залізниця перестає оплачувати себе. Поправді при політиці постійних ощадностей залізниця кожного року себе покриває, зате постійні і то великі страти дає парк літаків, призначених для обслуги цивільного населення, приділений до заряду залізниць. Але хліборобство з літаків не користає, їх не потребує, тому не повинно саме у таких критичних часах зазнавати страт від тарифових оплат.

М. Творидло.

Ще до Українського Жіночого Конґресу.

Враження еміґрантки.

ОРҐАНІЗАЦІЙНИЙ ХИСТ.

В „Ділі" за 18—20. VII. п. р. вміщено статтю „Конґресові рефлексії", глибоко продуману і в надзвичайно прихильному до Укр. Жіночого Конґресу тоні написану. У ній між іншим читаємо таке зауваження: цікаво булоб довідатися, які враження вивезли з Конґресу делеґатки, що приїхали зпоза меж Галичини. Як делеґатка з Праги, еміґрантка з В. України, що сама пережила всі зворушливі моменти Конґресу, вважаю своїм обовязком відгукнутися на цю статтю.

Перш за все авторові статті під буквами М. К., кинулося в очі, що Жіночий Конґрес виявив великий орґанізаційний хист нашого жіноцтва. Бачила я чимало інтернаціональних жіночих конґресів, по великих містах, де для цього є без порівнання кращі умови й до тогож їх аранжерки мали більший досвід, але я ніколи не бачила краще орґанізованого конґресу, як наш, не бачила також кращої дисципліни, такого добровільного підпорядкування себе проводові конґресу.

ОДНО ПОЧУТТЯ НАД УСІМ.

Як член президії конґресу, беручи участь в її постійних нарадах, я ніколи не чула й не бачила, щоб хтось виявив якийсь непослух, щоб хтось не додержав винесених ухвал, не виконав взятого на себе обовязку. Всі були перенята однією думкою — зробити якнайкраще, і всіх і все примушувало до цього одне почуття, одне велике почуття, яке панувало над усім конґресом, яке світилось у кожної делеґатки в очах: національна ідея, яка всіх обєднала, всіх продержала у патхненні всі 5 день Конґресу.

Далі нас, інтеліґенток, дуже зворушувала й викликала почуття гордощів наша співпраця з селянськими жінками. У Західній Европі жіночий рух взагалі не користується популярністю в селянських масах — він просто туди ще не дійшов. Якщо жіночий рух в Европі й виходить коли поза межі інтеліґенції, то звичайно не сягає далі міських робітничих кол; селянські ж маси стоять далеко від цього руху. Саме протилежне явище ми побачили в Галичині. Філії й Кружки Союзу Українок, що розсипані по містах і селах Галичини, охоплюють широкі народні маси, є міцною базою цього руху і ворожать йому радісну майбутність, бо коли ідеї патріотизму, етики, дисципліни, раціонального виховання, проходять у селянські маси, вони підносять селянське жіноцтво на вищий щабель розвитку.

ПРИДНІПРЯНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ.

Далі переходжу до думки автора про „високий рівень", як він каже приднiпрянської делеґації. Так, нам довелося представляти Велику Україну, бо ця дійсно велика й славна земля не могла вислати від себе безпосередньо ні одної делеґатки. І якаж шкода нам була, що ті великі жіночі сили, що залишилися на Україні, що моглиб бути окрасою жіноцтва кожної нації, не були на першому Жіночому Українському Конґресі.

Придніпрянська делеґація добре розуміла, що „Львівські пані з Союзу Українок", як каже автор, зайняли на Конґресі становище ввічливих і делікатних господинь, які віддають все перше місце своїм гостям, делеґаткам з провінції або зпоза меж Краю. Ми добре розуміли що не беруть участи в дискусіях, а лише проводять нами найвизначніші галицькі жінки лише тому, що чим вище хто стоїть, тим менше мусить накидати іншим свої думки, тим більше цього іншого мусить викликати на дискусії, тим більше давати йому можливостей висловитися й зацікавитися.

ДЕЛІКАТНЕ ВІДНОШЕННЯ ОРҐАНІЗАТОРОК.

Це делікатне, у високій мірі симпатичне відношення орґанізаторок Конґресу з Головного Виділу Союзу Українок свідчило про їх високий рівень, коли людина вже понад усе ставить інтереси справи, відсуваючи на другий плян свої персональні. Але коли Конґрес не почув голосу найвидатніших галицьких жінок у дискусіях, як про те шкодує автор, зате Конґрес бачив діло, створене цими жінками, їх надзвичайні орґанізаторські здібности, їх хист, тактовність, відданість справі; нарешті Конґрес бачив надзвичайне уміле, тонке, часами просто незвичайне керування Конґресом його провідницею, Головою Союзу Українок, посолкою Міленою Рудницькою й чув її дві промови, змістовні, сильні, захоплюючі. Цього всього цілком вистарчила, щоб Конґрес міг переконатися, що справа українського жіночого руху у краю в таких руках, які дорівнюють найкращим европейським жіночим силам.

ГОСТИННІСТЬ.

Ще кілька слів може занадто особистого характеру, але незайвих для того, щоб зясувати, з якою увагою поставився Орґанізаційний Комітет навіть до найдрібніших умов перебування на Конґресі нас, закордонних делеґаток.

По приїзді до Львова нас зустріла на двірці одна з головних орґанізаторок Конґресу п. О. Шепарович з молодими адютантками, які негайно всіх нас розвезли по раніш приготованих для кожної з нас приватних помешканнях, де нас привітало львівське громадянство. Мені, напр. клад, пощастило попасти до панства М. і М. Терлецьких, де я зустріла таку теплу інтеліґентську атмосферу, яка на все життя залишиться у мене приємним спогадом. На двірці у Станиславові нас теж зустріли члени Орґанізаційного Комітету. Для кожної з нас було там приготоване

мешкання і підчас нашого там побуту пані з Комітету нераз приходили довідатися, чи добре нам там ведеться, чи не потрібуємо якихось змін. Коротко кажучи, ввесь час нашого побуту на Конгресі в Станиславові ми бачили від Організаційного Комітету а також від Голови Станиславівської Філії Союзу Українок п. Рублевої стільки уваги до себе, що, висловлюючи всім цим паням нашу глибоку подяку, ми, по повороті в наш пятнацятилітній еміґрантський стан, лише марити можемо, щоб на своїй батьківщині якнайшвидче мати змогу зреванжуватися нашим дорогим галицьким землячкам за їх гостинне прийняття.

З. Мірна.

Українці в Китаю.

В Шанхаю 25. травня ц. р. в день осьмої річниці смерти головного отамана військ УНР Симона Петлюри в мешканні Української Громади відбулась панахида, яку відправив о. Дмитро Дяченко. Портрет С. Петлюри поставлено на стіл та удекоровано жалібним крепом і живими квітами. На панахиду зібрався майже в повному складі українська кольонія м. Шанхаю, а також прибули представники від грузин та тюрко-татар. Після панахиди п. Квашенко виступив з докладом, в якому згадав трагічні події в Парижі та зясував значіння головного отамана в боротьбі України з Москвою. П. Унінченко деклямував власні вірші, присвячені С. Петлюрі. Виступали також зі словом п. Вітковський та п-і Левенець. Представники грузин та тюрко-татар від своїх організацій висловили свої співчуття українцям та заявили про те, що їх народи, як і український нарід, будуть спільними силами боротися проти сучасних червоних катів.

Шангайський часопис „Копійка", що виходить там московською мовою, за згодою з українцями почав видавати щотижня окрему додаткову сторінку, що цілком присвячується українським справам. Поява цієї сторінки допоможе шангайським українцям вести свою пропаганду та можливо спричиниться до появи у майбутньому свого власного часопису.

Шангайська Українська Громада дала можливість с. Вірі Середині-Сабатиновій заснувати Українське Сокільське гніздо. До цього гнізда вже записалося 25 членів. Провід гнізда обняв Ол. Гриневич.

§ 19.

Do Pana Oleksandra Kostyka
odpowiedzialnego redaktora „Diła"
we Lwowie, Rynek 10.

Na podstawie § 19. obowiązującej ustawy prasowej proszę o pomieszczenie w najbliższym numerze „Diła" następującego sprostowania w związku z artykułem, jaki się ukazał w „Dile" z dnia 23. lipca 1934. Nr. 192 w rubryce „Z polskoi presy" p. t. „Z dida pradida polak":

Nie jest prawdą, że dr. Klawdjusz Hrabyk „je odnym iz teoretykiw endeckoho ukrainożernoho zoologizmu a jako nenawyst do wsioho ukraińskoho wywodytsia mabut wid toho, szczo szcze joho batko buł greko-katolykiem, a dido po polsky mabut ne wmił howoryty".

Natomiast prawdą jest, że nie jestem teoretykiem endeckiego ukrainożerczego zoologizmu i nie mam nienawiści do wszystkiego, co ukraińskie, ale w mojej publicystycznej i politycznej działalności rozwijem w stosunku do sprawy ukraińskiej polski narodowy program i zasady zgodne z narodową i państwową racją Polski, a czynię to jako polak wychowywany zawsze od dzieciństwa w gorącym duchu patrjotycznym przez mego przedewszystkiem Ojca Piotra i Matkę Stefanję z Twardowskich, potem w szkole i w organizacjach społecznych.

Prawdą jest, że szanuję w ukrainiźmie to wszystko, co jest wyrazem kultury a zdąża do współdziałania z kulturą polską, natomiast bezwzględnie zwalczam wszystko, co jest w nim barbarzyńskie i godzi w interes Państwa Polskiego.

Prawdą jest, że Ojciec mój Piotr ochrzczony został jako dziecko z braku kościoła w miejscu jego urodzenia — w cerkwi greko-katolickiej, wychowywany był jednak zawsze w duchu polskim, przez rodziców swoich zapisany został do szkoły powszechnej z polskim językiem wykładowym, ufundowanej przez śp. hr. Karola Lanckorońskiego we Lwowie mieszkając tu w polskiej bursie śp. ks. Zygmunta G[illegible]dowskiego, a w r. 1907 przyjął obrządek rzymsko-katolicki stwierdzając przedtem i potem przez całe swoje pracowite życie polskie pochodzenie i narodowe przekonania, biorąc zawsze żywy udział w polskiem życiu społecznem.

Prawdą jest, że zarówno dziadek mój śp. Jakób, jak babka śp. Marja z Czechowskich nietylko umieli po polsku — pochodząc z polskich rodzin — ale używali języka polskiego jako domowego.

Z poważaniem Klaudiusz Hrabyk.

Lwów 2. sierpnia 1934.

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

На стяжці спогадів.

Снуються мені як на фільмовій стяжці веселі й сумні спогади з циганського життя нашого „львівського", а вічно мандрівного театру. Віджиавють у моїй уяві події й люди — живі, такі, як ходили на сцені й по землі.

Було це у найкращій добі розвитку нашого театру. Театр перебував тоді у Бучачі, а давав вистави в заїзді Едера. Була це шопа, де в дощ мокли коні й підводи. Будинок був ґонтами критий, дуже примітивно збудований, слабі крокви, слабі платви, все перегниле, і весь дах виглядав як губа старої баби, якій із цілої огорожі залишилися три-чотири зуби. У такій салі — як згадував М. Кропивницький — у дощ сиділи глядачі під парасолями... Шекспір теж виставляв свої песи перед такою публикою, під мокрим, голим небом.

Грали „Дзвони з Корневіль" Планкета. Публики було повно в салі, під стінами, за стінами і на даху. Більші ентузіясти театрального мистецтва відривали ґонти на даху, щоб краще бачити й чути.

Проходила перша дія при ідеальній тиші й захопленні публики. Коли співали фінал першої дії, одна платва заломилась і на сцену впав здоровий, добре відгодований жидок.

Співакам дух заперло, орхестра зробила предовгу фермату — публика стала бити браво, невідомо кому.

Серед невмовкаючих оплесків запалала завіса, юрба била безперервно браво, а машиніст бив бідного жидка...

Життя буває несправедливе...

*

В р. 1897 збунтував Косиненко частину театральної дружини та повіз на Україну Фіцнерівну, Стечинську, Нижанковського; доскочив до них і „вічний революціонер" Кость Підвисоцький. Всі вони опинилися в трупі Івася Мороза в Москві. Жили в Козлові, біля Москви. В одній кімнаті якоїсь паршивенької гостинниці жили Кость Підвисоцький та Нижанковський. Кімната була повна блощиць.

Нижанковський, молода ще тоді людина, приходив до хати пізно, втомлений, клався і спав як медвідь зимою. Ще пізніше приходив Підвисоцький, що був дуже вразливий на блощиці, тому залюбки світив по ночах і він розмови, а то й монольогував. Раз приходить він до хати, а Нижанковський, щоб забезпечитися перед нічною розмовою, став хропіти.

Лють зібрала старого Костя і ставши коло ліжка Нижанковського, говорить такий монольог: „От, дивіться, таке молоде стерво спить, хропе і йому нічо, а я 25 років тяжко працював на сцені і мене блощиці кусають..."

Тиберій Горобець.

Чеська преса й українці.

II.

З уступної частини нашої статті могли читачі переконатися, що чеська преса пише про українські справи взагалі мало, а ще й до того часто неприхильно і деколи ворожо.

Завданням преси є не лише реферувати, але і реаґувати на всі прояви політичного, громадського, господарського і культурного життя народу чи держави та мати в той спосіб безпосередній чи посередній вплив на всі ці ділянки життя. У державної нації ціла преса так чи сяк служить властиво інтересам держави і тому вона віддзеркалює теж і курс державної політики. Преса є теж виявом публичної опінії.

Виходячи з цих міркувань треба булоб думати, що і відношення чеської преси до українського питання і українських справ подиктоване або публичною опінією або інтересами державної політики Чехословаччини. Але воно не завсіди і не зовсім так. Хто уважливо і безпристрасно слідкує за внутрішніми і зовнішніми обставинами життя Чехословаччини, хто критично вглиблюється в напрямі її закордонної політики на тлі загально-европейської ситуації, той мусить признати, що всі ці напрямі для неї одиноко можливі і через те просто конечні, дарма, що з погляду українських інтересів вони нам не все по нутрі. Невеликий простір чехословацької держави, її специфічне ґеоґрафічне положення, ріжні державні інтереси і аспірації її сусідів, її господарське положення — все те примушує Чехословаччину вести наскрізь конструктивну закордонну політику, політику доброго співжиття з усіми, з ким лише це можливо, щоби в той спосіб зменшити всі некорисні сторінки її ґеополітичного положення.

В гру державної політики Чехословаччини входить українське питання в двоякий спосіб. І як питання внутрішньої державної політики і як питання, що частинно доторкує і її закордонну політику. Як питання внутрішньої державної політики ЧСР. входить українська справа безпосередньо фактом приналежности до її державної цілости частини етноґрафічної території українського народу на Підкарпатті. Як ставиться до тої сторінки українського питання і чехословацький уряд і політичні чехословацькі партії і преса, про це тут говорити не будемо. Щож торкається ролі українського питання в закордонній політиці Чехословаччини, то через те, що це питання під цю пору не є ще конкретним міжнародним питанням, говорити дуже важко. Фактом є, що вже самі обставини так склались, що союзники Чехословаччини з огляду на свої власні державні інтереси ставляться до українського питання неґативно, а через те і Чехословаччина втягнена своїми власними державними інтересами в цю орбіту. Там, де це не йде в розріз з інтересами ЧСР, чехословацький уряд дав вже багато доказів беззастережно прихильного відношення до українського народу, головнож до його культурних змагань, чого найліпшим доказом є все те, що чехословацький нарід і його влада зробили впродовж цілих довгих літ для української еміґрації.

Українці, як недержавний нарід, не представляють собою для реальної політики такої сили, з якою нині треба булоб рахуватися. Ми не є ще тим контрагентом, що мав би вже тепер якесь рішаюче значіння в міжнародній грі і наша роля в політичній рівновазі покищо — ще не першої ваги. Ми мусимо бути цього свідомі і з цієї точки погляду оцінювати теж і свою ролю в реальній закордонній політиці Чехословаччини. Цим теж мусимо пояснювати собі у деякій мірі і відношеня чеської преси до українського питання як такого і до українських справ взагалі. Кермуючись напр. лише почуваннями, нас болить, що ось Чехословаччина признала Совіти, де замучено міліони наших братів голодом, розстрілами, Сибіром, Соловками і каторгами, і де ще нові міліони жде голодова смерть. Але хоч ми є іншої думки про вартість союзів з большевиками, про їхне значіння і їхню тривкість, то всетаки не можемо неґувати вимог чеської державної раціі, яка в нинішній час іде по лінії франко-версайської системи в Европі, що скріплює державну силу ЧСР і забезпечує її цілість.

З того факту виходить таке явище, що чехословацька преса кожний майже день розписується про ті користи і блага, що пливтимуть з признання СССР, а не згадує ні словечком про те, що діється саме тепер в СССР з українцями і грузинами.

Ми глибоко переконані, що чеські патріоти швидко розчаруються щодо нового союзника і заведуться в надіях — але нині вони вірять — маючи на увазі добро своєї батьківщини.

Ми особливо переконані, що чесько-українські відносини уложаться в будуччині як найкраще і найприязніше. Миж і сусіди і брати, а ще й до того і в історії визвольних змагань обох народів так багато спільного. Не забуваймо тільки на те, що нинішня ситуація витворює одно положення, завтрішняж може витворити зовсім друге, а нові обставини життя приносять нові цінности, а тоді і старі жалі йдуть в забуття.

Але всетаки бувають речі, яких не можна нічим оправдати, навіть при найліпшій волі, і яких не можна забути. Український нарід як недержавний не має ані права, ані сили вимагати для себе державницького трактування, але кожний нарід — все одно чи державний, чи ні має свою національну честь і свою національну гордість. І коли хто понижує цю його національну часть, то цього не можна нічим виправдати і цього не можна ніколи забути. Почуття образи чести не опануєш розумом, це вже голос серця.

——o——

НОВИНКИ

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— **Дезинфекція старих книжок.** Як повідомляють з Варшави, уряд виготовляє розпорядок, що наказує примусово дезинфекціонувати вживані шкільні книжки, продавані по антикварнях. Можливі випадки, що книжка походить від особи, хорої на тиф, сухоти, червінку або шкарлятину. Дезинфекціонувати книжки має влада публичного здоровля. Опісля такі книжки дістануть знак. Дезинфекцію будуть переводити сухим способом, щоби не нищити книжок.

— **Ціни ліків.** У звязку з новим аптикарським законом адміністраційна влада поручила власникам аптик виписувати ціни готових специфіків на етикетах.

— **Фальшували пятизолотівки.** Поліція арештувала Тадея Карбуха зі Сваричева, Федорова з Ціневи і Йосифа Тшесьньовського, які пускали в обіг фальшиві пятизолотівки. Всі три сидять в арешті в Стрию.

— **У Львові мав жінку, а з другою оженився.** Поліція арештувала у Львові Бернарда Фібера, купця, за злочин двоженства. Фібер одружився в 1930 р. з Льолею Гольд і мав 3-літню доченьку. В травні ц. р. підчас свого побуту в Кракові одружився ще зі Сабіною Ґотліб. По трьох днях забрав від Сабіни 300 зол., виїхав до Варшави і вже більше не вернувся до Кракова.

— **Львівська хроніка.** Невідомі злодії вломилися в суботу до помешкання д-ра Фукса при вул. Красіцьких і забрали з каси більшу кількість грошей. При вул. Жовківській невідомі справники напали на Андрія Матасіва і тяжко поранили його ножами в груди. Каретка рятункового поготівля відвезла його до шпиталю.— При вул. Пелчинській ч. 8 самохід переїхав 10-літнього хлопчину Евгена Татася. В грізному стані відвезли його до шпиталю. — У суботу поліція перевела облаву на Клепарові та арештувала понад 20 пошукуваних злочинців. — При вул. Коперника арештувала поліція 60-літнього Леопольда Повіклу, шлюсаря, який хотів цукорками заманити до себе 9-літну дівчинку. Одначе плян не вдався, бо мати дівчинки почула намову і повідомила поліцію. Повіклу карав уже суд у Ковлі 6-місячною вязницею за зневолювання нелітних дівчат.

— **Нещаслива купіль.** У суботу потонув у Сяні підчас купелі 19-літній друкар Йосиф Фогель, який купався недалеко військових кабін. Тіло втопленого витягнули в неділю.

— **Згинув від гранати.** В робітні бронзівника Соломона Штайна в Тернополі згинув у пятницю його термінатор Лейба Візельтір, який розбирав гранату. Зять Штайна Ратштайн, який саме тоді був у робітні вийшов живий і здоровий.

— **Застрілився в хаті нареченої.** В Коломиї застрілився капраль Владислав Віняж в хаті своєї нареченої Анни Абрагамович. Причина самогубства невідома.

— **Отрута для чоловіка.** В Товмачику пов. Коломия Анна Романюк до картопель досипала трійливого зіля і дала свому чоловікові, який ще того самого дня помер у шпиталі в Коломиї. Причиною родинні незгодини.

— **Спроневірив громадські гроші.** В Гаврилівці пов. Надвірна арештовано громадського касієра Івана Пилипяка, що спроневірив 2.549 зол. на шкоду громади. Пилипяком занявся слідчий суддя в Надвірні.

— **Краєва хроніка.** В Перемишлі вдарив грім в кіно Олімпія, причому згинув один хлопець. — В Бушковичах під Перемишлем кинувся під потяг вояк 38 п. п. Ян Ґжибек і згинув на місці. — В ріці Лімниці втопилася в часі купелі 21-літна донька управителя школи в Прудниках біля Галича, Софія Оліяк, поражена громом. — В Рожневі біля Товмача згинули дві жінки, присипані глиною.

— **Пропутали 120 тисяч на забави.** У Варшаві кінчиться слідство проти кількох урядовців, які пропутали 120 тисяч зол. заставничого заведення на гулянки і забави.

— **З Польщі.** В Лодзі згоріла фабрика Добжанського, що затруднювала 200 робітників. В Хойніцах засуджено німецького громадянина Ліхтенштайна на 5 літ вязниці за шпигунство в користь сусідної держави.

— **Відомий цирковий артист** Володимир Туров помер у Москві в 72-ім році. Туров тресував дуже добре дикі звірята.

— **Автоматичні літаки.** Французькі інжинiри винайшли винахід, який уможливлює спеціяльним апаратом кермувати літаками при допомозі звичайного натискання відповідних гузиків. Нові апарати випробувало французьке міністерство летунства на летовищі в Естої. Спеціяльний годинник буде вдержувати літак у рівновазі. Відповідні прилади уможливлютть теж злет літака та постійний напрям лету.

— **33 міліони долярів на оборону перед летунськими нападами.** З Ню Йорку повідомляють, що департамент війни опрацював велику програму оборони населення перед нападами ворожих літаків. На переведення пляну уряд призначить 33 міліонів долярів. З тією метою вишколять 8 полків міліції, один полк народньої ґвардії та 19 полків резерви.

— **Пир у честь коров.** У Бельфасті, столиці північної Ірляндії, відбувся пир у честь двох коров, мами і доньки, що визначаються надзвичайною видатністю. Обі корови доставляють річно 190 гектолітрів молока. Департамент господарства влаштував пир, в якому взяло участь всі місцеві достойники, а губернатор північної Ірляндії прислав телеграму з побажаннями. Для обох коров були залишені при столі два місця, з яких вони очевидно не могли користати.

— **Грім убив 100 овець.** Як повідомляють із Софії, біля Діовлено в північній Болгарії ударив грім в череду овець, наслідком чого згинуло 100 овець, Пастуха тільки приголомшило.

— **7-літній хлопець говорить 16 мовами.** Чудною дитиною є 7-літний син архитекта Марсе в Парижі. Хлопчина має надзвичайний хист до мов і виучує їх так легко, як його ровесники виучуються забав. Чужу мову він опановує вповні в кількох тижнях. Який його талант односторонний, видко з того, що хлопець не годен розвязати найлекшого рахункового завдання.

— **Кусень хліба купив за міліярди.** У захисті для бідних в одному англійському містечку помер Гонейбаль, чоловік, що відкрив зложжа золота в Полудневій Африці. Як молодець блукав він на пустині Калягарі. Одного разу натрапив він н азложжа золота. Тоді зробив він плян околиці та забрав зі собою кілька груд дорогоцінного металю. Але в поворотній дорозі він заблудив та зївши всі припаси і випивши воду, ждав смерти. Тоді стрінув його один волокита,, тої самої породи, що він сам. Тому волокиті продав Гонейбаль мапку і своє золото за кусень хліба і ковток води. Волокита продав мапку в одного шинкаря, а цей продав її полуднево-африканській компанії. Ця розпочала експльоатацію золотодайних теренів і заробила на них міліярди. А Гонейбаль залишився таким бідаком як був завсіди. Але оповідають, що до своєї смерти він уже ні разу не сміявся.

— **Золотий престіл Цейльону.** Англійський король офірував мешканцям Цейльону, в подяку за вірність, золотий престіл предків. Коли в 1815 р. англійці здобули Цейльон забрали зі собою до вітчини дорогоцінний престіл царів підбитої країни. При королівськім дворі вживали цей престіл підчас усяких свят. Тепер у доказ королівської ласки вертається він до країни, звідки походить. Престіл, це роскішна деревляна різьба 17. ст. Він цілий вибиваний золотою бляхою й висаджуваний самоцвітами. Підпирають його два льви, різьблені з гірського кришталю з аметистовими очима.

НАЙПЕВНІША ЛЬОКАТА ГРОША У ПОЗИЧЦІ РІДНОЇ ШКОЛИ. КОЖНА ПОЗИЧКА 25 ЗОЛ.

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

ЛЬВІВ: Погонь—Ґарбарня 5:2 (3:1).
ВАРШАВА: Варта—Польонія 5:2 (3:1).
КРАКІВ: Висла—Стшелец 8:0 (3:0).
КРАКІВ: Краковія—Подгуже 3:1 (2:1).
КРАКІВ: Рух—Л. К. С. 6:0 (1:0).

ЗМАГАННЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ: Гасмонея—Погонь I. Б. 2:2 (1:0).
ЛЬВІВ: Лехія—Н. Сокіл 4:2 (1:0).
ЛЬВІВ: Чорні— Ресовія 2:0 (1:0).
ЯРОСЛАВ: Польонія—Оґніско 5:1 (3:0).

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.
Нечинний з причини ферій.
Театр Рівнородностей.
Нечинний з причини ферій.

Кіна.

АПОЛЬО: „Аристократи підпілля".
АТЛЯНТИК: „Сюди чи туди".
ВАНДА: „Дівчина з гір" і „Рінальдо Рінальдіні".
КАСІНО: „Я маю темперамент".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих діжечок" (із Містенґет), Барту в Польщі.
МАРУСЕНЬКА: „Ваніна" та ревія
МІРАЖ: „Дівчина та міліон", „Паприка".
МУЗА: „Пригода опівночі" і „Гніздо залюблених".
ПАН: „Зле кохання" і „Бастер Кітон здружиться".
ПАЛЯС: „Королева богеми" (чеська муз. комедія).
ПАСАЖ: „Герой Арізони" і ревія.
РАЙ: „Томі бой" „Посередник кохання" (Бастер Кітон).
СВІТ: „Син Індії" та „Фліп і Флап".
СОНЦЕ: „Блески та тіні кохання", ревія.
СТИЛЕВЕ: „Ніч кохання" (Дж. Мохіка) та ревія „Зачаровані фігурки", „Кохання з перешкодами".
ХИМЕРА: „Незнайома з телефону" (комедія).
УТІХА: „Кохання на приказ" (російська фільма) і ревія.

Закордонне радіо.

Понеділок, 6. серпня 1934.

Відень (506,8) 12·00, 18·00 Плити, 20·15 Концерт, 22·05 Легка музика, **Прага** (470,2) 10·00, 11·00 Плити, 11·05 Сальонова орхестра, 19·30 Пісні, **Копенгаген** (255,1) 15·30—17·30 Радіоконцерт, **Париж** (1649) 16·30 Фортепяновий рецітал, 20·45 Фестіваль Вагнера, **Гуізен** (301) 20·10 Камеральний концерт, **Атльона** (531) 21·15 Ірляндська музика, **Берлін** (356,7) 19·35 Соната Бетовена, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 16·00 Опера „Валькірія". **Стокгольм** (426,1) 20·00 Концерт солістів, **Рим** (420,8) 17·00 Концерт.

Вівторок, 7. серпня 1934.

Відень (506,8) 16·15 Коцерт для дітей, 19·55 Легка музика, **Прага** (470,2) 21·00 Концерт, **Штрасбурґ** (349,2) Спів, **Білгород** (439,8) 22·00 Квартет, **Рига** (511,6) 19·15 Радіоконцерт, **Берлін** (356,7) Легка музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 16·00 Опера „Зиґфрид" **Букарешт** (365) 20·15 Симфонічний концерт, **Мілано** (368,6) 17·10 Легка музика, 20·45 Оперетка. **Рим** (420,8) 22·15 Танкова музика.

Львівське радіо.

Понеділок, 6. серпня 1934.

6·30—7·25 Раніша програма, 8·45—10·00 Трансмісія з Варшави і Кракова, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вісти, 12·05 Огляд преси, 12·10 Легка музика, 13·00 Полудневий деник, 13·05 Легка музика, плити, 14·05 Збіжева біржа, 16·00—17·15 Трансмісія з Кракова і Варшави, 17·15 Авдиція З. Райса та Я Зиндрама, 18·00 Трансмісія з Варшави, 18·15 Популярна музика, 19·00 Всячина, 19·10 Програма на черговий день, 19·30 Спортові вістки, 20·02, 22·15—23·25 Трансмісія з Варшави, 21·02 Що повинен знати обезпечений.

Вівторок, 7. серпня 1934.

6·30—7·25 Раніша авдиція, 11·57 Сигнал часу, 12·08 Метеорольоґічні вісти, 12·05 Огляд преси, 12·10 Трансмісія з Варшави, 13·05 Спів 12-літньої Зайдлерівної, 13·20 Популярна музика, 14·05 Збіжева біржа, 15·40—19·45, 20·00, 20·15, 20·25—20·45, 50·55—23·25 Трансмісія з Варшави, 19·45, 20·20 Спортові вістки, 20·02 Всячина, 20·45 Фейлетон.

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . . зол. 0.15
шукаючі праці . . . . . . „ 0·10
„ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 180—
„ „ 1/2 . . . . . . „ 250—
„ „ 1/4 . . . . . . „ 130—
„ „ 1/8 . . . . . . „ 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.